

РОЗДІЛ

1

Арчибалд Джеймс Портендорф не любив сходів. До безглуздості довгі, вони завжди вели угору, наче глузуючи з нього. Інколи йому навіть здавалося, що чути, як вони хихотять. Якби сходи мали очі й бачили його, то вони не лише б насміхалися, спостерігаючи, як він пихкає крізь підкручені каштанові вуса, а його короткі ноги тремтять під огрядним тілом. Це просто злочинно — дозволяти саме існування сходів у сучасну епоху, адже вже є ліфти, що можуть перевозити пасажирів із комфортом.

Він зупинився перепочити біля велетенської копії мідного чайника з вигнутим, немов дзьоб, носиком, і поставив свою ношу. Йому здавалося ганебним, що людина його віку, якій цього, 1912 року уже виповнився шістдесят один, зазнає такого приниження. Йому б уночі відпочити з міцним напоєм, а не бігати риссю по цих клятих сходах!

— Усе на користь короля, країни й компанії, — пробурмотів він собі під ніс.

Витираючи піт із чола, Арчибалд хотів дотягнутися до вологи на спині та інших, не надто пристойних частин тіла, які, на щастя, приховував темний костюм. Було тепло, як для листопада, і в цих перегрітих краях його

тіло, здавалося, вже забуло, як це — не пітніти. Зітхнувши, він перевів погляд стомлених очей на склепінчасте вікно. У цю годину Арчибальд усе ще міг розрізнити похилі обриси пірамід — їхні камені відбивали світло повного місяця, що висів у чорному небі.

Єгипет. Таємнича перлина Сходу, країна фараонів, легендарних мамлюків і незліченних чудес. Ось уже десять довгих років Арчибальд проводив в Єгипті по три, чотири, навіть шість місяців поспіль. І він був певен в одному: з нього досить.

Він втомився від цієї нестерпно спекотної та посушливої країни. Тридцять років тому ці землі дозріли для того, щоб стати ще одним завоюванням Імперії Його Величності. Тепер Єгипет став однією з великих держав, а Каїр швидко випереджав Лондон і навіть Париж. Єгиптяни чванливо походжали вулицями, насміхаючись з Англії і називаючи її «тим похмурих маленьким острівцем». Їжа, яку вони вживали щодня, погано впливала на його шлунок. Їхні молитви лунали в усі часи дня та ночі. І вони із задоволенням прикидалися, що не розуміють англійської. Проте він знав, що насправді дуже добре розуміють!

А ще тут водилися джини. Надприродні створіння!

Арчибальд знову зітхнув, проводячи великим пальцем по літері «Д» лавандового відтінку, вишитій на хустинці. Арчибальд отримав її в подарунок від Джорджіани ще до того, як вони одружилися. Поїздки чоловіка подобалися їй не більше, ніж йому самому. І коли вона залишалася в Лондоні, то могла наказувати лише слугам.

— Ще кілька тижнів, моя любя.

Ще кілька тижнів, і він полетить додому на дирижаблі. Як же йому хотілося побачити свій «похмурий

маленький острівець», де зараз стоїть помірно холодний, дощовий листопад! Він прогулюється вузькими вуличками й насолоджуватиметься кожним неприємним запахом. А на Різдво нап'ється до нестями — доброго, міцного англійського віскі!

Ці думки підняли Арчибальду настрій. Узявши свій клунок, він знову почав підійматися, наспівуючи в такт крокам «Прав, Британіє!». Але мить патріотизму не зрівнялася із цими дошкульними сходами. Діставшись вершини, Арчибальд втратив геть усю бадьорість. Спотикаючись, він зупинився перед високими дверима з темного, майже чорного дерева, вставленими в кам'яну арку, і, упершись руками в коліна, гучно запихкав.

Отак стоячи й схиливши голову, Арчибальд почув тихий дзвін. Він уже кілька тижнів чув цей дивний звук, який то наростав, то вщухав — далеке відлуння дзвону металу об метал. Арчибальд розпитував слуг, але більшість із них нічого не помічали. А ті, хто чув, стверджували, що це, напевно, невидимий джин, що живе в стінах, і порадили йому продекламувати щось зі Священного Писання. І все-таки звук, напевно, лунав з...

— Портендорфе!

Почувши, що його кличуть, Арчибальд випростався. Поправивши одяг, він повернувся й помітив двох чоловіків, які крокували до нього. Побачивши одного з них, він ледь не скривився, але змусив себе не змінювати виразу обличчя.

Веслі Далтон нагадував Арчибальду якусь карикатуру на аристократа Едвардіанської епохи: золотаве волосся з акуратним проділом, навощені до гострих кінчиків вуса й самовпевненість, що сягала від брів до ямочки на

підборідді. Усі разом, ці риси викликали нудоту. Підійшовши, молодий чоловік щиро поплескав Арчибальда по спині, від чого той ледь не перекинувся.

— Отже, я не єдиний, хто спізнився на званий вечір Компанії! Думав, що мені доведеться перепрошувати перед Старійшим. Але якщо зайду разом із Малим Кайзером, то маю врятуватися від биття!

Арчибальд натягнуто посміхнувся. Саме прізвище Портендорф вважалося англійським протягом століть. І воно походило з Австрії, а не Німеччини. Але це неввічливо — дратуватися через жарт. Тож він привітав Далтона й потиснув йому руку.

— Щойно прилетів із Фаюма, — розповів Далтон. Ось чому він був так одягнений — у жовто-брунатний костюм пілота зі штанами, заправленими в чорні чоботи. Мабуть, прилетів на одному з таких популярних тут планерів на два місяці. — Мені передали інформацію про мумію, яку варто дослідити. Виявилось, що це підробка. Вірите чи ні, але тубільці зліпили її з соломи та гіпси.

Арчибальд цілком міг у таке повірити. Далтон був одержимий муміями — почасти щоб довести свою теорію про те, що стародавні правителі Єгипту справді були родичами англосаксів із лляним кольором волосся та панували над масою темношкірого люду у своїх володіннях. Арчибальд був таким же расистом, як і цей чоловік, але навіть він вважав такі твердження дурницями й повною нісенітницею.

— Іноді, Мустафо, — продовжував Далтон, знімаючи рукавички, — мені здається, що тобі подобається посилати мене в ці дурні мандрівки.

Арчибальд майже забув про другого чоловіка, який стояв мовчки, немов частина меблів, — слугу Далтона, Мустафу, хоча тепер знайти тубільців для такої роботи ставало дедалі важче. Мумії тепер важко знайти, оскільки парламент Єгипту обмежив торгівлю. Проте Мустафа, здавалося, завжди міг знайти для Далтона якусь нову пропозицію — кожна з них виявлялася безрезультатною і, як підозрював Арчибальд, вимагала великих витрат.

— Я лише хочу прислужитися, містере Далтон, — зацікавившись, промовив Мустафа спрощеною англійською, зняв рукавички та сховав їх під просторим синім одягом.

Далтон посміхнувся:

— Кожна допомога за невеликий бакшиш. Ти нічим не кращий за будь-якого лондонського шибеника — вони й наосліп пограбують, якщо їм дозволити.

Погляд Мустафи ковзнув до Арчибальда, і на його повних устах з'явилася ледь помітна посмішка.

— Ого! — вигукнув Далтон. — Невже це... той самий предмет?

Арчибальд підхопив клунок із підлоги. Він подолав чимало труднощів, щоб придбати цю річ, і йому не хотілося, щоб хтось її обмацував.

— Подивитесь разом з усіма, — відказав Арчибальд.

На обличчі Далтона читалося розчарування й незначне обурення. Проте він лише знизав плечима:

— Звичайно. Дозволите? — він відчинив важкі двері, і стулки заскреготіли об камінь.

Кімната за дверима була оточена круглою стіною у візерунках золотих, жовтавих, зелених та темно-коричневих відтінків на яскраво-синьому тлі. Гладка

поверхня мерехтіла під сяйвом висячої латунної люстри в арабському стилі з вирізаними маленькими зірочками. По боках стояли ряди колон, їхні вигнуті арки були розписані смугами охри. Справжня демонстрація східного декадансу, яка личила лише Анахоретському Братству аль-Джахіза.

Підійшла пара механічних євнухів, їхні порожні людські обличчя з листів латуні нічого не виражали. Кожен автомат тримав у рухливих металевих пальцях білі рукавички, чорну мантию та відповідну за кольором чорну феску із золотою китицею. Арчибальд узяв свій комплект, накинув довгий одяг поверх свого, потім надів на голову феску, переконавшись, що вишитий золотий ятаган і повернутий донизу півмісяць спрямовані вперед.

У залі зібралось двадцять двоє чоловіків, із ним і Далтоном включно. Мустафа шанобливо залишився за дверима. Усі присутні носили регалії Братства, деякі мали різноколірні фартухи чи пояси, що вказували на ранг. Вони стояли групами по двоє чи троє і розмовляли, і на них чекали механічні євнухи, що подавали закуски.

Арчибальд знав тут кожного, і всі були членами Компанії — бо не існувало інших способів приєднатися до їхнього Братства. Коли Арчибальд проходив повз, вони віталися, і він, за правилами, мав зупинитися й належним чином тиснути руку й обійматися, притуляючи щоку до щоки — ритуал, який вони перейняли від місцевих жителів. Усі дивилися на клунок, а Арчибальд старався не допускати, щоб до нього торкалися. Нудна справа, і він із задоволенням звільнився від присутніх, залишивши Далтона в їхній компанії. Вибравшись із натовпу, він побачив людину, заради зустрічі з якою і прийшов сюди.

Лорд Алістер Вортінгтон, Великий Магістр Анахоретського Братства аль-Джахіза, одягнений у блискучу пурпурову мантию, оздоблену сріблом, справляв враження поважної особи. Він сидів за чорним столом у формі півмісяця, у кріслі з високою спинкою, схожому на трон. Позаду нього на стіні висів довгий білий прапор із символікою Братства.

Арчибальд ледь пригадував ті часи, коли лорд Вортінгтон ще не був «Старійшим». Зі сніжно-білим волоссям і різкими патриціанськими рисами обличчя, голова Компанії Вортінгтона, здавалося, найкраще відповідав своїй ролі старшого жерця їхнього езотеричного братства. Він заснував Братство ще в 1898 році, доручивши відшукати мудрість аль-Джахіза — зниклого суданського містика, який назавжди змінив світ.

Плоди їхньої праці вишикувалися уздовж стін: закривавлена туніка, алхімічне рівняння, нібито написане його рукою, та Коран, за яким він навчав інших. Арчибальд допоміг роздобути більшу частину цих реліквій, так само як і клунок, який він зараз ніс із собою. Однак, попри всі пошуки, вони поки що так і не натрапили на божественну мудрість чи таємні закони, що керували небесами. Натомість Братство стало домом для романтиків або божевільних, як-от Далтон. Віра Арчибальда з роками змаліла, немов гніт свічки, що горіла надто довго. Проте він притримував язика, бо все-таки був членом Компанії.

Коли він дістався до лорда Вортінгтона, то навколо Старійшого уже зібрався цілий гурт. Там був Едвард Пеннінгтон, один із найзначніших людей у компанії та справжній вірянин, хоч вже й наполовину вижив із